

prima instanță: E. Tverdohleb
instanța de apel: I. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu

dosarul nr. 2r-429/18

DECIZIE

23 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Luiza Gafton

examinând recursul declarat de Ghenadii Ioxa

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Flaronis” și Întreprinderii cu Capital Străin „Agrorus Moldova” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Părtaș”, lui Ghenadii Ioxa și Natașei Ioxa cu privire la încasarea datoriei împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 4 aprilie 2018, prin care nu a fost dat curs cererii de apel înaintate de apelantul Ghenadii Ioxa și acordat apelantului termen pentru a prezenta instanței de apel dovada achitării taxei de stat în sumă de 33750 lei

constată:

La 11 iunie 2013, SRL „Flaronis” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Părtaș”, lui Ghenadii Ioxa și Natașei Ioxa cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii a invocat că în perioada anilor 2010 – 2012, între SRL „Flaronis” și SRL „Părtaș” au fost încheiate următoarele contracte de vânzare – cumpărare:

- nr. 15 din 25 martie 2010, prin care SRL „Flaronis” a livrat SRL „Părtaș” produse de uz fitosanitar conform facturilor fiscale: seria SU nr. 2349947 din 25 martie 2010 în sumă de 228975 lei; seria SU nr. 2350000 din 15 aprilie 2010 în sumă de 36330 lei, și seria SU nr. 3324492 din 4 mai 2010 în sumă de 1334614,53 lei. Denumirea și cantitatea produselor de uz fitosanitar au fost specificate în actele adiționale cu nr. 1 din 25 martie 2010, nr. 2 din 15 aprilie 2010, nr. 3 din 5 mai 2010 și nr. 4 din 4 mai 2010;
- nr. 40 din 19 mai 2011, prin care SRL „Flaronis” a livrat SRL „Părtaș” produse de uz fitosanitar conform facturilor fiscale: seria JB nr. 0258734

din 19 mai 2011 în sumă de 198296 lei; seria JB nr. 0258799 din 6 iunie 2011 în sumă de 68516 lei; seria JB nr. 0342533 din 22 iulie 2011 în sumă de 145783,20 lei; seria JB nr. 0342618 din 5 octombrie 2011 în sumă de 3152,10 lei. Denumirea și cantitatea produselor de uz fitosanitar au fost specificate în actele adiționale cu nr. 1 din 19 mai 2011, nr. 2 din 19 mai 2011, nr. 3 din 6 iunie 2011, nr. 4 din 22 iunie 2011, nr. 5 din 22 iulie 2011, nr. 6 din 5 octombrie 2011.

- nr. 7 din 23 martie 2012, prin care SRL „Flaronis” a livrat SRL „Părtaș” produse de uz fitosanitar conform facturilor fiscale: seria JB nr. 0342681 din 23 martie 2012 în sumă de 143468 lei; seria JB nr. 0342695 din 2 aprilie 2012 în sumă de 285896 lei; seria JB nr. 0342696 din 2 aprilie 2012 în sumă de 71474 lei; seria JB nr.0342738 din 19 aprilie 2012 în sumă de 100400,75 lei; seria JB nr. 0342739 din 19 aprilie 2012 în sumă de 67759,25 lei; seria JB nr.1017424 din 16 mai 2012 în sumă de 810845,70 lei; seria JB nr. 1017695 din 19 iunie 2012 în sumă de 28709,60 lei; seria JB nr. 1017708 din 25 iunie 2012 în sumă de 79815,00 lei; seria JB nr.1017751 din 5 iulie 2012 în sumă de 63648,00 lei; seria JB nr. 1017785 din 17 iulie 2012 în sumă de 82368,00 lei; seria JB nr. 1017818 din 2 august 2012 în sumă de 78795,00 lei; seria JB nr.1017821 din 3 august 2012 în sumă de 97658,20 lei; seria JB nr.1017906 din 5 noiembrie 2012 în sumă de 3837,60 lei. Denumirea și cantitatea produselor de uz fitosanitare au fost specificate în actele adiționale cu nr. 1 din 23 martie 2012, nr. 2 din 2 aprilie 2012, nr. 3 din 2 aprilie 2012, nr. 4 din 19 aprilie 2012, nr. 5 din 19 aprilie 2012, nr. 6 din 19 aprilie 2012, nr. 7 din 16 mai 2012, nr. 8 din 16 mai 2012, nr. 9 din 19 iunie 2012, nr. 10 din 25 iunie 2012, nr. 11 din 5 iulie 2012, nr. 12 din 17 iulie 2012, nr. 13 din 2 august 2012, nr. 14 din 3 august 2012, nr. 15 din 5 noiembrie 2012.

Menționează că potrivit contractelor nr. 15 din 25 martie 2010, nr. 40 din 19 mai 2011 și nr. 7 din 23 martie 2012 a stabilit plata integrală și definitivă a mărfii vândute în sumă totală de 2447101,93 lei.

Relatează că în perioada anilor 2010 – 2012, pârâtul nu a respectat graficul de achitare a datoriei prevăzut în contractele încheiate cu termenul de scadență de rambursare finală până la 1 decembrie 2010, 1 decembrie 2011 și 1 decembrie 2012, achitând parțial datoria prin ordinul de plată nr. 2 din 31 ianuarie 2011 în sumă de 200000 lei, ordinul de plată nr. 5 din 1 martie 2011 în sumă de 1000000 lei, ordinul de plată nr. 30 din 29 martie 2012 în sumă de 280000 lei.

Evidențiază că pârâtul, până în prezent, nu a restituit datoria restantă, care constituie suma de 2447101,93 lei.

Având în vedere prevederile pct. 4.1 din contractele încheiate și luând în considerație că perioada întârzierii achitării datoriei începe din 1 decembrie 2012,

consideră că suma de 3582558,06 lei ca penalitate pentru neexecutarea obligațiilor de către pârât va acoperi prejudiciul cauzat SRL „Flaronis”.

Remarcă că la nenumărate adresări către pârât de a executa obligația de achitare a plății pentru marfa livrată, ultimul o recunoaște, dar invocă situația materială grea în legătură cu criza economică.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 11, 512, 626 Cod civil, art. 166, 167, 174-177 CPC.

Solicită admiterea acțiunii, încasarea de la SRL „Părtaș” în beneficiul SRL „Flaronis” a datoriei în sumă de 2447101,93 lei, a penalității în mărime de 3582558,06 lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Edineț sediul Briceni din 5 mai 2017, a fost înlocuită SRL „Flaronis” cu succesorul ei în drepturi parțiale de a cere încasarea datoriei, în baza contractului de cesiune de creanță din 1 martie 2017, ÎCS „Agrorus Moldova” SRL.

La 23 mai 2017, SRL „Flaronis” și ÎCS „Agrorus Moldova” SRL au depus cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând încasarea de la SRL „Părtaș”, Natașa Ioxa și Ghenadii Ioxa în mod solidar în beneficiul ÎCS „Agrorus Moldova” SRL a datoriei în sumă de 2447101,93 lei, încasarea de la SRL „Părtaș”, Natașa Ioxa și Ghenadii Ioxa în mod solidar în beneficiul SRL „Flaronis” penalitățile de întârziere în mărime de 3523680 lei și a cheltuielilor de judecată în cuantum de 5000 lei pentru taxa de stat și 2197,5 lei pentru cheltuieli de executare conform borderoului de calcul din 14 iunie 2013.

Prin hotărârea Judecătoriei Edineț sediul Briceni din 12 februarie 2018, a fost admisă acțiunea parțial, a fost încasat în mod solidar de la Natașa Ioxa și Ghenadii Ioxa în beneficiul ÎCS „Agrorus Moldova” SRL întru achitarea datoriei în baza contractelor de vânzare – cumpărare nr. 15 din 25 martie 2010, nr. 40 din 19 mai 2011, nr. 07 din 23 martie 2012 și contractului de fidejusiune din 3 iulie 2013 în sumă totală de 2447101,93 lei.

A fost încasat în mod solidar de la Natașa Ioxa și Ghenadii Ioxa în beneficiul SRL „Flaronis” suma de 307297,50 lei dintre care penalitatea de întârziere în sumă de 250 000 lei (potrivit capitolului II din contractul de fidejusiune), penalitatea de întârziere în sumă de 50 000 lei (potrivit capitolului IV din contractul de fidejusiune), plata taxei de stat în sumă de 5000 lei, cheltuielile de executare a măsurilor de asigurare a acțiunii în sumă de 2197,50 lei și pentru publicarea anunțului public în ziar în sumă de 100 lei.

A fost încasat în mod solidar de la Natașa Ioxa și Ghenadii Ioxa în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 45000 lei.

La 6 martie 2018, Ghenadii Ioxa a depus apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea integrală a hotărârii contestate și trimiterea cauzei la rejudecare.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 4 aprilie 2018, nu a fost dat curs cererii de apel înaintate de apelantul Ghenadii Ioxa, acordat apelantului termen până la ședința de judecată din 26 aprilie 2018 ora 09.00 pentru a prezenta instanței de apel dovada achitării taxei de stat în sumă de 33750 lei.

La 19 aprilie 2018, Ghenadii Ioxa a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 4 aprilie 2018, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii recurate și emiterea unei noi încheieri cu scutirea de la plata taxei de stat.

Solicită să fie scutit de la plata taxei de stat pentru ca să poată să-și apere drepturile și să demonstreze că sunt absolut nule contractele de fidejusiune.

Menționează că unica lui sursă de venit este salariul, dânsul deținând funcția de demnitar public, care este incompatibilă cu oricare altă funcție aducătoare de venit.

Evidențiază că 75 % din suma de 5000 lei achitată de SRL „Flaronis” constituie 3750 lei și nicidecum 33750 lei.

Remarcă că mențiunea despre scutirea de la plata taxei de stat a fost omisă involuntar din cererea de apel.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat la 19 aprilie 2018 împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 4 aprilie 2018, este depus în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile invocate în recurs Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul urmează a fi admis, cu modificarea încheierii instanței de apel, prin micșorarea cuantumului taxei de stat pentru cererea de apel, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. c) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema în fond.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

După cum denotă actele cauzei, la 6 martie 2018, Ghenadii Ioxa a depus apel împotriva hotărârii Judecătoriei Edineț sediul Briceni din 12 februarie 2018.

Totodată, din conținutul cererii de apel se oglindește că apelantul Ghenadii Ioxa la depunerea cererii de apel, nu a achitat taxa de stat și nici nu a solicitat scutirea de la plata taxei de stat, amânarea sau eşalonarea plății date.

În consecință, prin încheierea Curții de Apel Bălți din 4 aprilie 2018, nu a fost dat curs cererii de apel înaintate de apelantul Ghenadii Ioxa, acordat apelantului termen până la ședința de judecată din 26 aprilie 2018 ora 09:00, pentru a prezenta instanței de apel dovada achitării taxei de stat în sumă de 33750 lei.

Instanța de recurs constată că instanța de apel, având la bază prevederile art. 368 alin. (1) CPC, întemeiat a dispus, prin încheierea din 4 aprilie 2018, de a

nu da curs cererii de apel depuse de Ghenadii Ioxa, acordându-i ultimului termen pentru lichidarea neajunsurilor și anume pentru achitarea taxei de stat.

În acest sens se vor reține prevederile art. 84 CPC care indică că se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizând pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvabilității, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

Iar conform art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la taxa de stat nr. 1216 din 3 decembrie 1992, pentru cererile de chemare în judecată, privitor la litigiile cu caracter patrimonial, se achită taxă de stat în cuantum de 3 % din valoarea acțiunii sau din suma încasată, dar nu mai puțin de 150 lei și nu mai mult de 25000 lei de la persoanele fizice și nu mai puțin de 270 lei și nu mai mult de 50000 lei de la persoanele juridice.

La fel, dispozițiile art. 3 alin. (1) lit. j) din Legea cu privire la taxa de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, stipulează că pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești se achită taxă de stat în cuantum de 75% din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată sau alte cereri (plângeri), iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial – 75 % din taxa calculată din suma contestată.

Raportând materialele pricinii la prevederile normelor suscitade, în speță se constată că litigiul în cauză este unul patrimonial, prin urmare la depunerea apelului se impune achitarea taxei de stat.

Instanța de recurs va respinge argumentul recurentului Ghenadii Ioxa cu privire la faptul că unica lui sursă de venit este salariul, dânsul deținând funcția de demnitar public, care este incompatibilă cu oricare altă funcție aducătoare de venit, astfel că dânsul urmează a fi scutit de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Și asta deoarece, art. 85 alin. (4) CPC expres prevede că în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

La caz, însă, o cerere cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, în sensul art. 85 alin. (4) CPC, cu anexarea probelor ce confirmă situația materială precară, apelantul Ghenadii Ioxa în instanța de apel, competentă de a examina o astfel de cerere, nu a depus.

În acest context, este lipsit de suport argumentul recurentului Ioxa Ghenadii din recurs, precum că mențiunea despre scutirea de la plata taxei de stat a fost omisă involuntar în cererea de apel, ori depunerea cererii de scutire de la plata taxei de stat este obligatorie în instanța de apel cu prezentarea probelor în confirmarea stării materiale precare.

În același timp, instanța de recurs constată că instanța de apel incorect a calculat cuantumul taxei de stat în mărime de 33750 lei, ce urmează a fi achitat de Ghenadii Ioxa la depunerea cererii de apel.

Or, la caz este evident că taxa de stat pentru suma contestată cu apel de către Ghenadii Ioxa, reieșind din valoarea acțiunii, depășește plafonul sumei de 25000 lei pentru achitarea taxei de stat de către persoanele fizice, prevăzut de art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la taxa de stat nr. 1216 din 3 decembrie 1992, astfel că 75 % din suma de 25000 lei, constituie 18 750 lei.

Față de cele ce preced, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul declarat de Ghenadii Ioxa și de a modifica încheierea Curții de Apel Bălți din 4 aprilie 2018, prin micșorarea cuantumul taxei de stat necesar de a fi achitat la depunerea cererii de apel de la 33750 lei până la 18750 lei.

În conformitate cu art. 427 lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se admite recursul declarat de Ghenadii Ioxa.

Se modifică încheierea Curții de Apel Bălți din 4 aprilie 2018, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Flaronis” și Întreprinderii cu Capital Străin „Agrorus Moldova” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Părtaș”, Ghenadii Ioxa și Natașei Ioxa cu privire la încasarea datoriei, în partea ce ține de cuantumul taxei de stat ce urmează a fi achitat la depunerea cererii de apel de către Ghenadii Ioxa, de la 33750 (treizeci și trei mii șapte sute cincizeci) lei până la 18750 (optsprezece mii șapte sute cincizeci) lei.

În rest se menține încheierea Curții de Apel Bălți din 4 aprilie 2018.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecători

Ala Cobăneanu

Dumitru Mardari

Luiza Gafton